

ਦਲੀਲ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਰਾਏ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਵਾਜ਼ਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਡੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਆਈ.ਡੀ.ਦੁਆ ਜੇ.ਜੇ. ਅੱਗੇ

ਜਗਤ ਰਾਮ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਚੰਦੂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ

1954 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 615

ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਨੂੰਨ- ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ- ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ- ਘੋਸ਼ਣਾਕਾਰੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਾਲ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ- ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੀ ਅਲਹਿਦਗੀ- ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭਰਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਪੰਜਾਬ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ (ਕਸਟਮ) ਐਕਟ (1920 ਦਾ I) - ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਤੇ 8 ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 2 - ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਦ ਧਾਰਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਰੋਕ ਅਤੇ ਬੇਕਾਬੂ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਗਲੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪਰਿਵਰਤਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਖੁਦ ਵੀ ਅਸਲ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਵਾਰਿਸ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ, ਫਿਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਅਲੱਗ-ਬਲੱਗਤਾ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਂ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ, ਬੇਟੇ ਰਹਿਤ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਮਰਦ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਖੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਕ ਦੀ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਕੋਈ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮਰਦ ਸੰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜ਼ਿਠਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਜੇ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਸਹਿਮਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹੇਗੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ। ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ

ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਕੁਝ ਨੇ ਹੀ ਪਰਦੇਸੀ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪਰਦੇਸੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਦੂਰ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਸਿਰਫ ਜਮਾਂਦਰੂ ਮਰਦ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਹਰ, ਦੇ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਕੋਲਟਰਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਇਸ ਲਈ, ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਅਤੇ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਦੂਜੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਜਾਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਸੰਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣੀ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਗਲਾ ਉਲਟ ਵਾਰਸ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ, ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਬੇਗਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਗਲਾ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੱਖਰਾਪਣ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਕਈ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਬਚਣਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭਰਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ। ਨਾ ਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਥੱਕ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਬਚੇ

ਹੋਏ ਭਰਾ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਵਾਰਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਾਰਸ ਹੋਣ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੋਹਨੂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਹਨੂ, ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ 1897 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ-ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਕੋਲੋਟਰਾਂ ਨੇ 1909 ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਮੋਹਨੂ ਦੀ ਮੌਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰਿਸ ਦੇ ਅਤੇ 1914 ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਹੋ ਗਈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸੋਹਨੂ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ, ਜਿਸਦੀ 1949 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ 1909 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ 1949 ਵਿੱਚ ਸੋਹਨੂ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ 1914 ਵਿੱਚ ਮੋਹਨੂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ।

24 ਅਗਸਤ, 1958 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 28 ਮਾਰਚ, 1960 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਐਨ. ਕਪੂਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਕੈਂਪ, ਮਿਤੀ 21 ਮਈ, 1954 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ. ਸੀ. ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਕਾਂਗੜਾ, ਮਿਤੀ 18 ਨਵੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਹੋਏ, (ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫੀਲਡ ਨੰਬਰ 90 ਅਤੇ 194 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 1/2 ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਮਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਖਸਰਾ ਨੰ. 90 ਅਤੇ 194 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਾਰੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਨ।

ਐਮ /ਐਸ. ਐਸ. ਕੇ. ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੀ. ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਮਿ.ਆਰ. ਏ.ਸੀ. ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਆ, ਜੇ.- ਝਗੜੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਮਿਣਤੀ, 20 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 16 ਮਰਲੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਮੋਹਨੂ ਅਤੇ ਸੋਹਨੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ, ਜੋ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। 7 ਜੁਲਾਈ, 1897 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਤਸਾਦੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ 3 ਦਸੰਬਰ, 1903 ਨੂੰ ਗੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਬਲੀ ਭੱਦਰ ਉਰਫ਼ ਬਲੰਦੂ ਅਤੇ ਸਰਧੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। 2 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਨੂੰ, ਰਾਮ ਰਥ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਵੀਂ ਡਿਗਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸਲ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ, ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਆਮ

ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਸੂਟ, ਥੀਮ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਕਸਟਮ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। 20 ਨਵੰਬਰ, 1909 ਨੂੰ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਡੀਕਰੀਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਨਾਲ ਮੋਹਨੂ ਅਤੇ ਸੋਹਨੂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 1914 ਵਿੱਚ ਮੋਹਨੂ ਦੀ ਮੌਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰਿਸ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਹੋ ਗਈ। ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸੋਹਨੂ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜਾਨਕੀ, ਜਿਸਦੀ ਵੀ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 1949 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਵਾਰਸ ਚੰਦੂ ਲਾਲ, ਵਗੈਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ 1909 ਵਿੱਚ ਡੀਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪੁਰਾਣੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਮੋਹਨੂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 90 ਅਤੇ 194 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਡੀਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਡੀਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਦਈ ਨੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 90 ਅਤੇ 194 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਡੀਕਰੀ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਵੇਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਮੋਹਨੂ ਅਤੇ ਸੋਹਨੂ ਦੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਿਕਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੋਹਨੂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਮੋਹਨੂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ।

ਜਗਤ ਰਾਮ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਤੰਬਰ, 1958 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਅ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਖੁਦ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ 1920 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 1 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 2(ਬੀ) ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ", ਮੋਹਨੂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸੰਬੰਧ, ਮੋਹਨੂ ਦੀ ਮੌਤ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਸੋਹਨੂ ਦੀ

ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕੇ। ਪਰ ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ., ਬਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੋਹਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ, ਜਿਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੋਹਨੂ ਅਤੇ ਸੋਹਨੂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਹਨੂ ਅਤੇ ਸੋਹਨੂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ "ਮਾਲਕੀਅਤ" ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ

(1) 1958 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 605

ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਮੋਹਨੂ ਅਤੇ ਸੋਹਨੂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਦਰਬ ਵਕੀਲ ਅਬਦੁਲ ਕਰੀਮ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਦੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ; ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵੀ ਸੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਐਡ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ. ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1909 ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, 1914 ਵਿਚ ਜਾਂ 1914 ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੋਹਨੂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਕੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜੋ ਅਕਤੂਬਰ, 1949 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ 1920 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ। ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਤੇ 8 ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 2 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ

"7. ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ- (ਏ) ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਵਾਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਦੇਸੀ ਜਾਂ ਵਾਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੰਨਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ-ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਲਾਹ. 402 (1)

ਤੱਕ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਰਸ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਕਥਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਸਟੋਮ ਨੂੰ ਸਮਾਂ-ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

8. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਜਾਂ ਵਾਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਕਾਰਜ - ਕ੍ਰਮ

ਸੂਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ	ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੀਰੀਅਡ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
<p>1. * * *</p> <p>2. ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਬੇਗਾਨਗੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ-</p> <p>(ਏ) ਜੇਕਰ ਆਰਟੀਕਲ 1 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ</p> <p>(ਬੀ) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ</p>	<p>* * *</p> <p>6 ਸਾਲਾਂ</p> <p>3 ਸਾਲਾਂ</p>	<p>* * * *</p> <p>ਜਿਵੇਂ ਉਪਰ</p> <p>ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ</p>

***	***	ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ***"
-----	-----	--

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਤਰਕ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। *ਰਹਿਮਾਨ ਬਨਾਮ ਸੂਰਜ ਮੱਲ, ਆਦਿ, (1)*, ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲਾ ਬੈਂਚ ਦਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ., (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਨੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ "ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਮਹਾਦੋਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਪੰਜਾਬ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ (ਕਸਟਮ) ਐਕਟ, (1920 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਕੰਸ਼ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।" ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਹਨੂੰ 1897 ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ 1920 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਖੁਦ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 8 ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ., ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ- ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਜਾਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਤੱਥ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਬਿੰਦੂ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1945 ਲਾਹ. 76

ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਦੇਸੀ ਦਾ ਜਨਮਿਯਾ ਪੁੱਤਰ, ਉਸਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ 'ਤੇ ਫੁੱਲਾ ਬੈਂਚ। ਅਪੀਲ ਨੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

ਨਰੋਤਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਰਗਾ ਦੇਵੀ, (1) ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਵੀ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਿ ਇੱਕ ਅਲਗ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਸਭ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਗਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਅਲੀ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁਗਲਾਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਜੋ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੰਨਾ 193 'ਤੇ ਐੱਮ.ਸੀ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ (4) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"(4) ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੰਭਾਵੀ ਪਰਿਵਰਤਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੀ ਦੂਰੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1949 ਈ.ਪੀ. 109

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1946 ਲਾਹ. 180

ਜਦੋਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਮਾਂ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਧਵਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁਲੇਖਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ, ਅਗਲੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਪਰਿਵਰਤਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਤੇ ਬੇਕਾਬੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਗਲੇ ਸੰਭਾਵੀ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਖੁਦ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਸਲ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਫਿਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ।

ਫਿਰ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਬਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੋਹਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿਚ ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੰਨਾ 608 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰਤੱਖ ਸੰਸਥਾ

(1) 1958 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 605

ਤੇ ਬੰਧਨ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਜੋ ਅਲਹਿਦਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਜੰਮਿਆ ਪੁੱਤਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਪਰਦੇਸੀ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੁੰਦੇ। ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਲਾਭ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਪਰਦੇਸੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕੇ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ

ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਸਮਝੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਸੋਹਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪਰਦੇਸੀ ਸਨ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਹ ਸੋਹਨਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।"

ਇੱਥੇ ਫਿਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ. ਬਿਸ਼ਨਾ, ਸੋਹਨਾ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਾ, ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਾਹਿਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਅੱਛਰੂ ਨਾਲ ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਹਿੱਤ ਸੀ। ਸੋਹਨਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ: -

"ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਰੇ ਪਰਦੇਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪਰਦੇਸੀ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਗੇ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਦੇਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਦੇ ਅਸਲ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਗੇ (ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ) ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ।"

ਖਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਸੋਹਣੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਸੋਹਨਾ ਨੇ ਸੋਹਨਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ. ਦੀ ਅਪੀਲ ਸੁਣੀ ਗਈ। ਬਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਸੋਹਨਾ ਨੂੰ ਬੇਗਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: ਸੋਹਨਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ

ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗੈਰ-ਉਚਿਤ ਸਨ। ਪੰਜ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ. ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਬਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਸੋਹਨਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਲੋਪਤਾ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੋਹਨਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਸੋਹਨਾ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਧਿਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਅਨੁਪਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਸੋਹਨਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਹਨਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਿਮਤੀ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦ, ਸੀ. ਜੇ., ਅਤੇ ਐਮ. ਸੀ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਜੀ. ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਜੇ.) ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦਾਦਾ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿਓ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪੋਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ: ਵੇਖੋ *ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ*, ਵਗੈਰਾ(1) ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ., ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਆਦਿ, ਵੀ. ਐਮ. ਐਸ. ਟੀ. ਜਿਉਨੀ (2) ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹਾਂ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ. ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਹਨੂੰ, ਸਹਿ-ਪਰਦੇਸੀ, ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਹਨੂੰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੋਹਨੂੰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਸੋਹਨੂੰ ਅਤੇ ਸੋਹਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ

ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਨੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੋਹਨੂ ਜ਼ਿਉਂਦਾ ਸੀ, ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਮੋਹਨੂ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਵਾਰਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਾਰਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੋਹਨੂ ਅਤੇ ਮੋਹਨੂ, ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਹੀ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1950 ਲਾਹ. 77

(2) ਆਈ.ਐਲ. ਆਰ. (1959) 12 ਪੰ: 2242

ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ ਜੋ ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟੀਡ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਗਾਨਗੀ ਅਮੁੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੀ-ਮੋਟਰ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਘੱਟ ਹੀ, ਜੇਕਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵੈਧ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਨੂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਖੁਦ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਪਰਦੇਸੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਥੱਕ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਟੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜਾਂ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ, ਪੁੱਤਰ ਰਹਿਤ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਮਰਦ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ। ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਖੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਕ ਦੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮਰਦ ਸੰਪੱਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਜੇ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ਜ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਵਿਸ਼ਾ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਲਈ ਕਿ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ

ਸਹਿਮਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹੇਗੀ ਨਾਲ ,ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਟ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਚੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੈਂ ਹੋਰ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਜਵੀਜ਼ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਕੁਝ ਨੇ ਹੀ ਪਰਦੇਸੀ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਰਦੇਸੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਰਿਮੋਟਰ ਵੰਸ਼ਜ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਮਰਦ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ, ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਰਿਮੋਟਰ ਕੋਲਟਰਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਇਸਲਈ, ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਅਤੇ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਜਾਂ ਰਿਮੋਟਰ ਕੋਲੋ- ਪਰਦੇਸੀਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਰਦੇਸੀ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਅਲੱਗ-ਬਲੱਗਤਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਉੱਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਗਲਾ ਉਲਟਾ ਹੈ। ਵਾਰਸ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ, ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਬੇਗਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਗਲਾ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਲਹਿਦਗੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਕਈ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਹੀ ਦੂਜੇ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਬਲੱਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ।

ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ 1909 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ-ਜਮਾਨਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਸੋਹਨੂੰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੋਹਨੂੰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਤਰਕਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰਾਂ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਹਨੂੰ ਮੋਹਨੂੰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਥੱਕ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੋਹਨੂੰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ; ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ, ਉਸ ਸਮੇਂ, ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੋਹਨੂੰ ਦੇ ਮੋਹਨੂੰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਬਿਸ਼ਨਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ. ਨਿਰੀਖਣ ਰੱਖਿਆ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਬੇਰੋਕ- ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਜਾਂ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਲਹਿਦਗੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ (ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ) ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਦਰਪੂਰਵਕ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ: ਦੇਖੋ *ਫਕੀਰ ਚੰਦ, ਆਦਿ, ਬਨਾਮ. ਬਿਸ਼ਨ ਦੇਵੀ ਆਦਿ (1)*। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੱਥ ਵਿਚਲੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵਰ ,ਜੇ.ਅੱਗੇ

ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ,- ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 70-ਡੀ

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1898 ਦਾ V) - ਧਾਰਾ 94 ਅਤੇ 95-ਸਕੋਪ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ-ਪੈਸੇ ਦੇ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਪੋਸਟਲ ਆਰਡਰ-ਕੀ "ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਚੀਜ਼" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1947 ਲਾਹ, 185 (ਡੀ. ਬੀ.)।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।